

НЕКИ АСПЕКТИ ПРОГРАМА БУДУЋЕГ ВСС-а

Након више од 20 година рада у нашем правосуђу и бројних непосредних искустава у функционисању правних система већег броја држава могу на овом месту да изнесем тек неколико напомена у погледу мог виђења места и улоге ВСС-а.

У складу са сталним напорима за обезбеђивање адекватног нивоа независности и самосталности у оквиру треће, судске гране власти, иако недавно формиран, ВСС има пресудну улогу коју у наредном периоду треба да потврди.

Дугогодишња залагања судија да у највећој могућој мери у оквиру струке, директно утичу на правосудну стварност у нашој земљи резултирала су оснивањем овог органа који кроз своје бројне обавезе и надлежности мора да испуни своју улогу у креирању и праћењу стања у судству а истовремено и да помаже судовима и судијама у раду.

Упркос евидентно великом труду који је уложио први састав ВСС-а, несумњиво је да је пред сталним саставом ВСС-а изузетно сложен и обиман посао. Пре свега, у оквиру спроведене реформе правосуђа неопходно је брижљиво и савесно преиспитати и решити све приговоре неизабраних судија, разматрајући све аспекте оцењивања сваког појединачног судију уз могућност и њиховог усменог изјашњавања. Сматрам веома корисним успостављање директне комуникације са Друштвом судија Србије и Комисијом Европске уније. Свакако да се паралелно мора одмах радити и на избору председника судова по истим критеријумима као за судије, уз доказане организационе способности.

У циљу наставка и побољшања спроведене реформе правосуђа, на основу досадашњих резултата рада потребно је преиспитати потребан број судија за сваки суд и значајније користити могућност упућивања судије из оног суда у којем нема довољно предмета у суд који нема довољан број судија. Такође је неопходно што пре извршити попуну слободних судијских места, како би судови могли да функционишу пуним капацитетом.

Обзиром да стварне независности и самосталности правосуђа нема без судског буџета, потребно је све напоре усмерити на стварање услова за примену одговарајућих законских одредби из Закона о ВСС и омогућити и фактичко располагање и управљање средствима, јер је очигледно да је неопходно у значајној мери реформисати ову област.

У циљу јединственог поступања и оцењивања рада свих судија, неопходно је утврђивање јасних критеријума и мерила за оцену рада судија доношењем и примењивањем одговарајућег правилника.

Потребно је пажљиво пратити и бар једном годишње анализирати рад судија изабраних на трогодишњи мандат.

Сматрам да је неопходно посветити већу пажњу сталном усавршавању судија, и то не само индивидуално а нарочито када се мењају системски закони неопходно је, као што је то уобичајено у многим земљама, да све судије које поступају у тој области, прођу обуку.

Транспарентност у раду и обавештавање јавности о раду и резултатима рада је свакако значајна област којој се такође мора посветити адекватна пажња, јер је рад ВСС-а пред очима опште и стручне јавности.

Иако је много урађено на плану равномерне оптерећености судија, много мање је уопште и било речи о бар приближном уједначавању услова рада имајући ту пре свега у виду стање судских зграда и техничке опремљености у појединим судовима. У овом сегменту рада недостају стандарди у погледу опремања судница и кабинета и квалитета техничке опреме па би можда и ова тема заслужила детаљнију анализу.

Сигуран сам да би чланови ВСС-а много квалитетније могли да се упознају са условим рада у неком суду и са резултатима рада свих судија уколико би се створиле могућности да више времена посвете раду на терену.

У оквиру ефикаснијег рада ново успостављене мреже судова, пре свега судских јединица, већ сада се може извршити прецизније снимање ситуације па руководећи се принципима доступности правди, ефикасношћу и економичношћу, могу се предложити одговарајуће промене.

Не сме се занемарити ни сарадња ВСС-а са другим органима и институцијама у земљи и иностранству.

У сваком случају, надам се да ће ВСС свој план и програм рада усвојити прихватајући све оне предлоге и сугестије изабраних чланова који су корисни за наше правосуђе и који доприносе побољшању угледа судијске професије.

СУДИЈА ВИШЕГ СУДА У НОВОМ САДУ

МИРОСЛАВ АЛИМПИЋ